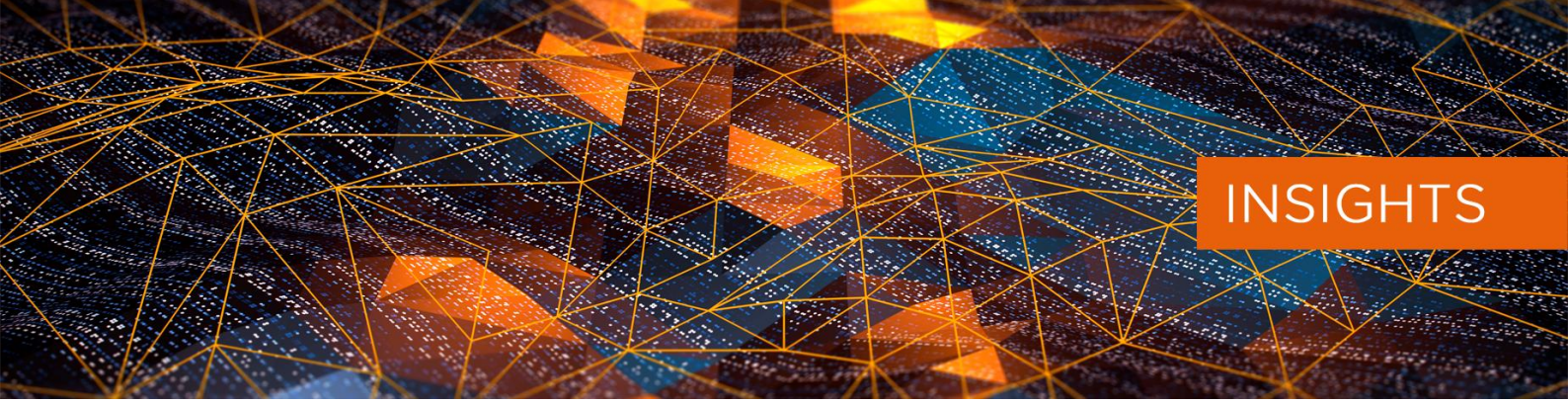

KINSTELLAR

Серпень 2026

НБУ продовжує валютну лібералізацію: нові можливості для фізичних осіб та бізнесу

10 серпня 2026 року Національний банк України («**НБУ**») прийняв черговий пакет змін до валютних обмежень, запроваджених у лютому 2022 року з початком повномасштабного російського вторгнення.

Нові правила, що набули чинності 11 серпня 2026 року, передусім суттєво розширюють можливості фізичних осіб щодо купівлі та використання іноземної валюти, здійснення транскордонних платежів та окремих інвестиційних операцій. Водночас НБУ запровадив низку важливих пом'якшень для українського бізнесу, спрямованих, зокрема, на розширення доступних валютних операцій, подальший розвиток механізмів стимулюючої валютної лібералізації, залучення іноземного капіталу та підтримку експортної діяльності.

Основні зміни стосуються, зокрема:

1. Розширення валютних можливостей для фізичних осіб
2. Збільшення лімітів на операції юридичних осіб
3. Новий «додатковий ліміт» за благодійні внески на підтримку оборони
4. Поширення «інвестиційного» та «додаткового» лімітів на пов'язані компанії
5. Нові можливості для виконання зобов'язань за експортними контрактами
6. Інші валютні послаблення

Читати далі

1. Розширення валютних можливостей для фізичних осіб

Основний фокус нового пакету змін від НБУ – пом'якшення валютних обмежень для фізичних осіб, **які не переглядались більше 2 років**.

Відтепер фізичні особи можуть:

i. Купувати безготівкову іноземну валюту, банківські метали та іноземні цінні папери в межах спільного ліміту 200 000 грн на календарний місяць в одному банку. Раніше ліміт у 50 000 грн застосовувався лише до купівлі безготівкової іноземної валюти. Нові правила також дозволяють у межах збільшеного ліміту придбавати банківські метали без фізичної поставки та цінні папери іноземних емітентів із поставкою в депозитарній системі України;

ii. Знімати готівкову іноземну валюту з валютних рахунків в Україні та за кордоном у межах 200 000 грн в еквіваленті на день замість попередніх 100 000 грн. Водночас ліміт на зняття готівкової гривні з особистих рахунків фізичних осіб залишається без змін – 100 000 грн на день;

iii. Оплачувати з гривневих рахунків товари, роботи, послуги та оренду житла за кордоном у межах 200 000 грн на календарний місяць замість попередніх 100 000 грн. Такі розрахунки можуть здійснюватися як платіжною карткою, так і шляхом переказу з рахунку на рахунок, зокрема через SWIFT, із попередньою купівлею банком необхідної іноземної валюти.

iv. Переказувати кошти безпосередньо з валютних рахунків для оплати товарів, робіт та послуг за кордоном у межах 200 000 грн на календарний місяць. Для оренди житла та оплати послуг з проживання такі перекази дозволені в межах окремого ліміту 500 000 грн на календарний місяць, який також застосовується і до карткових розрахунків.

Таким чином, нові правила **суттєво підвищують валютні ліміти** для фізичних осіб та розширюють перелік доступних транскордонних і інвестиційних операцій.

2. Збільшення лімітів на операції юридичних осіб

Регулятор також переглянув **низку операційних лімітів** для українського бізнесу.

Відтепер юридичні особи можуть:

- знімати готівкову гривню з рахунків в Україні в межах 200 000 грн;
- знімати кошти за кордоном із використанням гривневих корпоративних карток у межах 140 000 грн на календарний місяць замість 17 500 грн на кожні сім календарних днів;
- знімати готівкову іноземну валюту з валютних рахунків в Україні та за кордоном у межах 200 000 грн в еквіваленті.

Крім цього, ліміт на оплату за кордоном товарів, робіт та послуг із використанням гривневих корпоративних карток збільшено зі 150 000 грн до 400 000 грн на календарний місяць.

Водночас розрахунки за товари, роботи та послуги з використанням корпоративних карток, прив'язаних до валютних рахунків, і надалі можуть здійснюватися без обмеження суми.

3. Новий «додатковий ліміт» за благодійні внески на підтримку оборони

НБУ продовжує розвивати механізм стимулюючої валютної лібералізації, запроваджений у 2025 році. Поряд із уже чинними «інвестиційним» та «донатним» лімітами запроваджено новий «додатковий ліміт». Його розмір визначатиметься виходячи із суми благодійних пожертв, здійснених українською компанією починаючи з 10 серпня 2026 року, кінцевими отримувачами яких є військові частини Збройних Сил України або Національної гвардії України. Такі пожертви не можуть фінансуватися за рахунок кредитних або позикових коштів.

Для використання «додаткового ліміту» компанія, серед іншого, повинна надати банку документи, що підтверджують відповідні благодійні внески, а їх обсяг має підтверджуватися фінансовою звітністю, щодо якої отримано аудиторський висновок «Великої Четвірки».

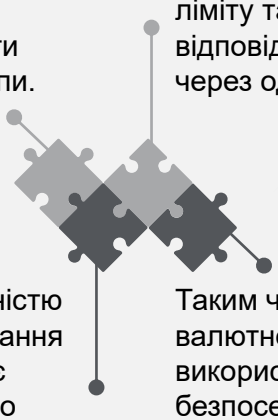
Операції в межах «додаткового ліміту» здійснюються через один обраний банк та виключно за рахунок власної, не придбаної та не залученої у формі кредиту чи позики іноземної валюти.

Перелік доступних операцій залишається таким самим, як і для інших механізмів стимулюючої валютної лібералізації, та включає, зокрема, репатріацію дивідендів понад загальні ліміти, розрахунки за «старим» імпортом, погашення «старих» зовнішніх позик та інші операції, які за загальним правилом залишаються обмеженими.

4. Поширення «інвестиційного» та «додаткового» лімітів на пов'язані компанії

Ще одним важливим нововведенням стала можливість використовувати «інвестиційний» та «додатковий» ліміти іншими компаніями в межах однієї групи.

При цьому валютні операції власника ліміту та пов'язаної компанії в межах відповідного ліміту повинні здійснюватися через один банк.

Власник відповідного ліміту може повністю або частково дозволити його використання іншій юридичній особі-резиденту, яка є пов'язаною з ним особою відповідно до критеріїв Податкового кодексу України. Для цього власник ліміту має надати банку письмове погодження у довільній формі.

Таким чином, механізми стимулюючої валютної лібералізації відтепер можуть використовуватися не лише компанією, яка безпосередньо залучила іноземну інвестицію або здійснила відповідний благодійний внесок, а й іншими пов'язаними з нею українськими компаніями.

5. Нові можливості для виконання зобов'язань за експортними контрактами

НБУ дозволив українським експортерам здійснювати окремі транскордонні платежі на користь контрагентів-нерезидентів за договорами з експорту товарів.

Відтепер резиденти можуть переказувати нерезидентам штрафи, пеню, бонуси, а також відшкодовувати витрати та збитки, передбачені відповідними зовнішньоекономічними договорами.

Водночас сума таких переказів протягом календарного року не може перевищувати 10% загальної вартості товарів, поставлених відповідному нерезиденту за таким договором після 23 лютого 2021 року.

Нове правило розширює можливості українських експортерів належним чином виконувати договірні зобов'язання перед іноземними контрагентами, які раніше не могли бути виконані через чинні валютні обмеження.

6. Інші валютні послаблення

Окрім зазначених вище змін, НБУ також запровадив низку **точкових пом'якшень валютних обмежень**. Зокрема, відтепер:

1. Спрощено репатріацію дивідендів після перетворення юридичної особи: для дотримання вимоги щодо мінімального 12-місячного строку діяльності емітента враховуватиметься також період діяльності його правопопередника;
2. Дозволено повертати за кордон невикористані грантові кошти відповідно до угод з урядами іноземних держав, іноземними державними установами, міждержавними фондами та адміністраторами грантів ООН;
3. Розширено можливості купівлі іноземної валюти за банківськими кредитами: таку валюту зможуть купувати не лише позичальники, а й гаранти та поручителі для виконання відповідних зобов'язань;
4. Розширено перелік операцій, за якими банки можуть здійснювати розрахунки за акредитивами, гарантіями та контргарантіями: Відтепер такі інструменти можуть використовуватися, зокрема, для забезпечення платежів, пов'язаних із міжнародними комерційними та інвестиційними арбітражами, розглядом справ в іноземних судах та виконанням відповідних судових рішень;
5. Дозволено сплачувати реєстраційні внески за участь у міжнародних наукових заходах у сумі до 1 000 євро в еквіваленті на один захід;
6. Розширено можливості переказів за договорами страхування ризиків: відповідні платежі відтепер можуть охоплювати також політичні ризики та ризики політичного насильства;
7. Дозволено окремі перекази Фонду розвитку інновацій у випадках, передбачених рішеннями Уряду;
8. Розширено можливості розрахунків на користь Міжнародної фінансової корпорації розвитку США (DFC) за договорами покриття політичних ризиків.

Підсумок

Новий пакет змін є однією з найбільш помітних хвиль валютної лібералізації з початку повномасштабного вторгнення. Основний обсяг пом'якшень цього разу спрямований на розширення можливостей фізичних осіб, однак бізнес також отримав низку практично важливих інструментів – від суттєвого збільшення операційних лімітів до подальшого розвитку механізмів стимулюючої валютної лібералізації.

Водночас НБУ продовжує застосовувати поступовий підхід: більшість нових можливостей супроводжуються кількісними лімітами, вимогами щодо джерел коштів, документального підтвердження операцій або проведення їх через визначений банк. Така модель покликана поступово розширювати можливості для руху капіталу, зберігаючи необхідні запобіжники для валютного ринку.

По додаткову інформацію щодо валютних обмежень і валютної лібералізації в Україні, будь ласка, звертайтеся:

Ілля Мучник

Партнер, керівник практики банківського, фінансового права та ринків капіталу, Україна, керівник FinTech напрямку Kinstellar

+380 44 490 9575

illya.muchnyk@kinstellar.com

Олександра Полякова

Керуюча юристка

+380 44 490 9575

oleksandra.poliakova@kinstellar.com

Захар Оприсько

Юрист

+380 44 490 9563

zakhar.oprysko@kinstellar.com

Вищезазначене не є юридичною консультацією і не створює відносин "юрист-клієнт" між Kinstellar та будь-яким одержувачем. Цей матеріал призначений виключно для маркетингових цілей. Він не може бути переданий будь-якій іншій особі або опублікований у будь-який спосіб без нашої згоди. Ми не несемо відповідальності за зміст цього документу, однак він може бути використаний будь-яким одержувачем.